

GENESIS

Seper Beresit

De generaties van hemel & aarde: 2:4 -4:26

En de man had gemeenschap met Eva, zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Kain, en zei: Ik heb met Jahweh een man verkregen! En zij baarde opnieuw: zijn broer Abel. Abel werd herder van kleinvee en Kain werd bewerker van de aardbodem. En het gebeurde 'aan het eind van het jaar' dat Kain van de opbrengst van de aardbodem aan Jahweh een offer bracht. Ook Abel bracht een offer, van de eerstgeborenen van zijn kleinvee en van hun vet. Jahweh nu sloeg acht op Abel en op zijn offer, maar op Kain en op zijn offer sloeg Hij geen acht. Toen ontstak Kain in grote woede en liet hij zijn hoofd zakken. En Jahweh zei tegen Kain: Waarom bent u in woede ontstoken en waarom heeft u uw hoofd laten zakken? Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen. En Kain sprak met zijn broer Abel; laten we het veld ingaan. En toen zij op het veld waren, stond Kain tegen zijn broer Abel op en doodde hem. En Jahweh zei tegen Kain: Waar is uw broer Abel? En hij zei: Ik weet het niet; ben ik de hoeder van mijn broer? En Hij zei: Wat hebt u gedaan! Het geluid van het vergoten bloed van uw broer, roept van de aardbodem tot Mij. Nu dan, u bent meer vervloekt dan de aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan om het door uw hand vergoten bloed van uw broer op te nemen. Als u de aardbodem bewerkt, zal die voortaan u zijn vermogen niet meer geven; u zult dolend en dwalend over de aarde gaan. En Kain zei tegen Jahweh: Mijn straf is te zwaar om dragen. Zie, U verdrijft mij heden van het oppervlak van de aardbodem en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn en dolend en dwalend over de aarde gaan; en wie mij ook maar tegenkomt, kan mij doden. Maar Jahweh zei tegen hem: Daarom zal al wie Kain doodt zevenvoudig gewroken worden! En Jahweh merkte Kain met een teken, zodat niemand die hem tegenkwam, hem zou doden.

De generaties van hemel & aarde: 2:4 -4:26

Toen ging Kain weg van het aangezicht van Jahweh; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden. En Kain had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Henoeh.

Kain was een stad aan het bouwen, en hij noemde de naam van die stad naar de naam van zijn zoon, Henoeh. En bij Henoeh werd Hيراد geboren; en Hيراد verwekte Mechujaël; en Mechujaël verwekte Methusaël; en Methusaël verwekte Lamech.

Lamech nam voor zichzelf twee vrouwen; de naam van de ene was Ada, en de naam van de andere Zilla. Ada baarde Jabal; die werd de vader van wie tenten bewonen en vee houden.

En de naam van zijn broer was Jubal. Deze werd de vader van allen die harp en fluit kunnen bespelen.

Ook Zilla baarde: Tubal Kain, een smid, vader van alle koper- en ijzerbewerkers; en de zuster van Tubal Kain was Naëma. En Lamech zei tegen zijn vrouwen: Ada en Zilla, luister naar mijn stem, vrouwen van Lamech, hoor mijn woorden aan: Voorzeker! Ik doodde een man om mijn wond en een jongen om mijn striem!

Want Kain wordt zevenvoudig gewroken, maar Lamech zeventig maal zevenmaal.

En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth.

Want, zei ze, God heeft mij ander nageslacht gegeven in de plaats van Abel;

Kain heeft hem immers gedood. En ook bij Seth werd een zoon geboren, en hij gaf hem de naam Enos.

Toen begon men de Naam van Jahweh aan te roepen.

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

Excursus: Rechtspraak & Wetgeving onder het Sinai verbond

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

Bloedvergieten verontreinigt de aardbodem / het land

'U mag het land waarin u woont niet ontheiligen, want het bloed ontheiligt het land. Voor het land kan geen verzoening gedaan worden over het bloed dat erin vergoten wordt, dan door het bloed van degene die dat vergoten heeft.' (Num.35:33)

❖ **De bloedschuld die rust op Saul**, veroorzaakt **een langdurige hongersnood** in het land

'Er was een hongersnood in de dagen van David, drie jaar lang, jaar na jaar, en David zocht het aangezicht van Jahweh. En Jahweh zei: Het is vanwege Saul en vanwege zijn huis, dat beladen is met bloedschuld, omdat hij de Gibeonieten gedood heeft.

David zei dan tegen de Gibeonieten: Wat moet ik voor u doen, en waarmee moet ik verzoening doen, zodat u het eigendom van Jahweh weer zult zegenen?

Zij zeiden tegen de koning: ...laat ons van zijn zonen zeven mannen gegeven worden, zodat wij hen voor Jahweh ophangen in Gibeon van Saul, verkozene van Jahweh.

...En daarna liet God Zich verbidden ten gunste van het land! (2Sam.21:1,5a,6,14b)

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

Bloedvergieten verontreinigt de aardbodem / het land

'U mag het land waarin u woont niet ontheiligen, want het bloed ontheiligt het land. Voor het land kan geen verzoening gedaan worden over het bloed dat erin vergoten wordt, dan door het bloed van degene die dat vergoten heeft.' (Num.35:33)

❖ De meest grafische weergave van de gevolgen wanneer **Israel de weg van Kain gaat...**

'Hoor het woord van Jahweh, gij Israëlieten, want Jahweh heeft een rechtszaak met de bewoners van het land, omdat er geen trouw, geen liefde en geen kennis van God is in het land. Vloeken, liegen, moorden, stelen en echtbreken! Men pleegt geweld, bloedbad volgt op bloedbad. Daarom treurt het land, al wat er woont kwijnt weg, de dieren van het veld en alles wat vliegt; zelfs de vissen in zee komen om.' (Hosea.4:1-3)

Elke onwettige doding verontreinigt het land en brengt bloedschuld over de samenleving waar de moordenaar verblijft.

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

Hoe kan een bloedschuld verwijderd worden?

'U mag het land waarin u woont niet ontheiligen, want het bloed ontheiligt het land. Voor het land kan geen verzoening gedaan worden over het bloed dat erin vergoten wordt, dan door het bloed van degene die dat vergoten heeft.' (Num.35:33)

❖ Financiële compensatie of ballingschap is enkel van toepassing bij **onvrijwillige doodslag**

'En wanneer een rund een man of een vrouw zó stoot dat deze sterft, moet het rund zeker gestenigd worden en mag zijn vlees niet worden gegeten. De eigenaar van het rund gaat echter vrijuit. Maar als het rund al eerder stotig was en zijn eigenaar daarvoor gewaarschuwd was, maar hij het toch niet bewaakte, en als het dan een man of een vrouw doodt, moet dat rund gestenigd worden, maar ook zijn eigenaar moet ter dood gebracht worden. Als hem een afkoopsom wordt opgelegd, moet hij als losprijs voor zijn leven alles geven wat hem wordt opgelegd.' (Ex.21:28-30)

'Wie iemand zó slaat dat hij sterft, moet zeker gedood worden. Maar voor het geval dat hij het er niet op toelegde, maar God het zijn hand liet overkomen, zal Ik voor een plaats voor u zorgen waar hij naartoe kan vluchten. Maar wanneer iemand moedwillig tegen zijn naaste optreedt en hem met list doodt, moet u hem bij Mijn altaar vandaan halen, zodat hij zal sterven.' (Ex.21:12-14)

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

Hoe kan een bloedschuld verwijderd worden?

'U mag het land waarin u woont niet ontheiligen, want het bloed ontheiligt het land. Voor het land kan geen verzoening gedaan worden over het bloed dat erin vergoten wordt, dan door het bloed van degene die dat vergoten heeft.' (Num.35:33)

❖ De 'doodstraf' wordt voltrokken door een 'bloedwreker' → dichte verwant van het slachtoffer

'Maar als hij hem met een ijzeren voorwerp geslagen heeft, zodat hij stierf, dan is hij een moordenaar; degene die een doodslag begaan heeft, moet zeker gedood worden.

Ook als hij hem geslagen heeft met een steen in de hand, waardoor hij zou kunnen sterven, en hij stierf, dan is hij een moordenaar; degene die een doodslag begaan heeft, moet zeker gedood worden.

Of als hij hem heeft geslagen met een houten voorwerp in de hand, waardoor hij zou kunnen sterven, en hij stierf, dan is hij een moordenaar; hij die een doodslag begaan heeft, moet zeker gedood worden.

De bloedwreker, die moet hem die een doodslag begaan heeft, doden; als hij hem aantreft, mag hij hem doden.' (Num.35:16-19)

❖ Men kan ook geen wraak wensen te nemen → de moordenaar is een **bloedverwant** ?!

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

De zaak van David versus Absalom, die zijn broer Amnon had omgebracht

'De vrouw uit Tekoa wendde zich tot de koning. ...De koning vroeg wat er aan de hand was, en ze vertelde: 'Ach heer, ik ben een weduwe; mijn man is gestorven. Op een keer kregen mijn twee zonen ruzie buiten op het veld, en er was niemand die tussenbeide kwam. Toen heeft de een de ander doodgeslagen.

Nu is mijn hele familie tegen mij in het geweer gekomen. Ze zeggen: "**Lever die broedermoordenaar aan ons uit, dan zullen we hem ter dood brengen om het leven te vergelden van de broer die hij heeft doodgeslagen. Ook al is hij de stamhouder, we zullen hem doden.**" Zo zullen ze het laatste kooltje dat mij rest uitdoven, en dan zal er op aarde niets meer zijn dat nog aan mijn man en zijn naam herinnert.'

'Ga gerust naar huis,' zei de koning, 'ik zal zorgen dat het in orde komt.' Maar de vrouw uit Tekoa hield aan: 'Jawel, maar ik en mijn familie krijgen de schuld, mijn heer en koning; u en uw troon zal men niets verwijten.' Toen zei de koning: 'Als iemand het er niet mee eens is, verwijst u die maar naar mij; ik zal zorgen dat ze u niet langer lastigvallen.' Maar de vrouw smeekte: 'Mijn heer en koning, wilt u niet Jahweh, uw God, als getuige aanroepen dat er niet door bloedwraak nog meer kwaad wordt aangericht en dat ze mijn zoon niet van het leven beroven?' En hij zei: 'Zo waar Jahweh leeft, uw zoon zal geen haar worden gekrenkt.'

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

De zaak van David versus Absalom, die zijn broer Amnon had omgebracht

'Toen zei de vrouw: 'Als mijn heer en koning mij toestaat, zou ik graag nog iets zeggen.' 'Spreek vrijuit, 'antwoordde hij, en de vrouw zei: **Waarom wilt u dan wel zoiets doen tegen Gods eigen volk?**

Wanneer u uw balling niet terugroept, beschuldigt u met deze uitspraak uzelf. Sterven zullen we immers allemaal; we zijn als water dat in de aarde wegvloeit en niet meer verzameld kan worden. **God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.**' (2Sam.4-14)

- ❖ De vrouw vraagt David om hulp zodat de **bloedwreker** haar situatie niet rampzaliger maakt
- ❖ Als David daartoe bereid is → **Waarom heeft hij dan Absalom nog niet teruggebracht??**
- ❖ Verbanning leek Davids familie in deze situatie, een **gepastere straf** dan **executie**
- ❖ Deze 'virtuele dood' hoefde niet **voor het leven** te zijn, indien de familie **verzoening** beoogde
- ❖ De vrouw wijst David op '**Gods houding**' om zichzelf te oriënteren *om actie te ondernemen*

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

De zaak van David versus Absalom, die zijn broer Amnon had omgebracht

'Toen zei de vrouw: 'Als mijn heer en koning mij toestaat, zou ik graag nog iets zeggen.' 'Spreek vrijuit, 'antwoordde hij, en de vrouw zei: **Waarom wilt u dan wel zo iets doen tegen Gods eigen volk?**

Wanneer u uw balling niet terugroept, beschuldigt u met deze uitspraak uzelf. Sterven zullen we immers allemaal; we zijn als water dat in de aarde wegvloeit en niet meer verzameld kan worden. **God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.**' (2Sam.4-14)

❖ Andere Schriftplaatsen spreken over Jahweh in deze, in termen van 'losprijs' of compensatie

'...dan zal Hij hem genadig zijn, en zeggen:
Verlos hem, zodat hij niet neerdaalt in het graf;
Ik heb een 'losprijs' gevonden.' (Job 33:24)

❖ De Wetgeving schetst een 'minimum kader' maar openbaart **Gods volkomen wil** niet!

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

De zaak van David versus Absalom, die zijn broer Amnon had omgebracht

'Toen zei de vrouw: 'Als mijn heer en koning mij toestaat, zou ik graag nog iets zeggen.' 'Spreek vrijuit, 'antwoordde hij, en de vrouw zei: **Waarom wilt u dan wel zoiets doen tegen Gods eigen volk?**

Wanneer u uw balling niet terugroept, beschuldigt u met deze uitspraak uzelf. Sterven zullen we immers allemaal; we zijn als water dat in de aarde wegvloeit en niet meer verzameld kan worden. **God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.**' (2Sam.4-14)

❖ In het O.T. is de Bijbelse 'ethiek' of 'moraal' **niet hetzelfde** als de Bijbelse Wetgeving!

'Barmhartig en genadig is Jahweh, lankmoedig en rijk aan goedertierenheid; niet altoos blijft Hij twisten, niet eeuwig zal Hij toemen; **Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden**; maar zo hoog de hemel is boven de aarde, zo machtig is zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen.' (Ps.103:8-11)

❖ Als het om 'moord met voorbedachte rade' gaat, leert de Wet enkel wat **niet** mag gebeuren

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

De zaak van David versus Absalom, die zijn broer Amnon had omgebracht

'Toen zei de vrouw: 'Als mijn heer en koning mij toestaat, zou ik graag nog iets zeggen.' 'Spreek vrijuit, 'antwoordde hij, en de vrouw zei: **Waarom wilt u dan wel zo iets doen tegen Gods eigen volk?**

Wanneer u uw balling niet terugroept, beschuldigt u met deze uitspraak uzelf. Sterven zullen we immers allemaal; we zijn als water dat in de aarde wegvloeit en niet meer verzameld kan worden. **God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.**' (2Sam.4-14)

- ❖ Als het om 'moord met voorbedachte rade' gaat, *leert de Wet enkel wat niet mag gebeuren*
  - 1) De waarde van een mensenleven mag niet gereduceerd worden tot een 'geldelijk' bedrag
  - 2) De samenleving mag de familie niet weerhouden om wraak te nemen op de moordenaar
  - 3) Mensen dienen voor onvrijwillige doodslag niet geëxecuteerd te worden, of zonder getuigen
- ❖ Telkens wordt er gezegd wat niet mag gebeuren, *maar niet wat er dan wel moet gebeuren!*

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

'En Jahweh zei tegen Kain: Waar is uw broer Abel? En hij zei: Ik weet het niet; ben ik de hoeder van mijn broer? En Hij zei: Wat hebt u gedaan! Het geluid van het van het vergoten bloed van uw broer, roept van de aardbodem tot Mij. Nu dan, u bent meer vervloekt dan de aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan om het door uw hand vergoten bloed van uw broer op te nemen. Als u de aardbodem bewerkt, zal die voortaan u zijn vermogen niet meer geven; u zult dolend en dwalend over de aarde gaan.' (Gen.4:9-12)

- ❖ **Wat heeft de 'vervloeking' voor Kain precies te betekenen?**
- ❖ Voor Kain is het niet langer mogelijk om te overleven *als bewerker van de aardbodem*
- ❖ Maar wat parallel loopt met Davids verhaal → er is geen wens tot vraakneming bij Adam
- ❖ **En om die redenen is 'verbanning' uit Eden de aangewezen straf**
- ❖ 'dolend & dwalend' → geeft aan dat Kain veroordeeld is tot een 'ontheemd' bestaan
- ❖ Afgesneden van familiebanden, zonder familiebescherming, zonder mogelijke bloedwreker!

'Vervloekt zult u zijn in de stad en vervloekt zult u zijn op het veld. Vervloekt zal zijn uw korf en uw baktrog. Vervloekt zal zijn de vrucht van uw schoot en de vrucht van uw land, de dracht van uw koeien en de jongen van uw kleinvee. Vervloekt zult u zijn bij uw thuis komen, en vervloekt zult u zijn bij uw weggaan.' (Dt.28:16)

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

'En Kain zei tegen Jahweh: Mijn straf is te zwaar om dragen. Zie, U verdrijft mij heden van het oppervlak van de aardbodem en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn en dolend en dwalend over de aarde gaan; en wie mij ook maar tegenkomt, kan mij doden. Maar Jahweh zei tegen hem: Daarom zal al wie Kain doodt zevenvoudig gewroken worden! En Jahweh merkte Kain met een teken, zodat niemand die hem tegenkwam, hem zou doden. Toen ging Kain weg van het aangezicht van Jahweh; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.' (Gen.4:13-16)

- ❖ *Bemerk ook de verderstrekkende gevolgen in vergelijking met zijn ouders in Genesis 3*
- ❖ *Kain wordt niet gedood, maar 'ballingschap' betekent voor Kain wel een 'virtuele' doodstraf*

'De goddeloze verkeert zijn gehele leven in angst, de geweldpleger alle hem geschonken jaren.
Schrikwekkende geluiden klinken in zijn oren, zelfs in volle vrede overvalt hem de verwoester.
Hij heeft geen vertrouwen, dat hij uit de duisternis zal terugkeren: hij is bestemd voor het zwaard.
Hij dwaalt rond om brood. Waar is het? Hij weet, dat een dag van duisternis voor hem ophanden is.
Hem beangstigen nood en benauwdheid, zij overweldigden hem als een koning, gereed tot de stormloop.' (Job 15:20-24)

Kain en Abel, hoe Jahweh dienen buiten Eden

'En Kain zei tegen Jahweh: Mijn straf is te zwaar om dragen. Zie, U verdrijft mij heden van het oppervlak van de aardbodem en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn en dolend en dwalend over de aarde gaan; en wie mij ook maar tegenkomt, kan mij doden. Maar Jahweh zei tegen hem: Daarom zal al wie Kain doodt zeventvoudig gewroken worden! En Jahweh merkte Kain met een teken, zodat niemand die hem tegenkwam, hem zou doden. Toen ging Kain weg van het aangezicht van Jahweh; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.' (Gen.4:13-16)

- ❖ Bemerk ook de verderstrekkende gevolgen *in vergelijking met zijn ouders in Genesis 3*
- ❖ Kain wordt niet gedood, maar 'ballingschap' betekent voor Kain wel een '**virtuele**' doodstraf
- ❖ Hij wenste geen verantwoordelijkheid voor familie te dragen → wordt nu berooft van familie
- ❖ Nu Kain de ernstige consequenties overweegt, beseft hij hoe eenzaam & kwetsbaar hij is...
- ❖ **Moest de populatie 'enkel' uit verwanten bestaan, dan zou Kain zijn vrees ongegrond zijn!**
- ❖ Hoe ongepast Kains 'reactie' hier ook is, **toch neemt Jahweh, Kains vrees wel ernstig...**
- ❖ Jahweh belooft '**Kains hoeder**' te zijn en op te treden als '**familieverwant**' → **Bloedwreker!**
- ❖ '**teken**' → verwijst telkens naar Gods welwillendheid & zegen (Gen.1:14; 9:13; 17:11)

Kains nageslacht: autonomie & creativiteit

'En Kain had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Henoeh. Kain was een stad aan het bouwen, en hij noemde de naam van die stad naar de naam van zijn zoon, Henoeh. En bij Henoeh werd Hيراد geboren; en Hيراد verwekte Mechujaël; en Mechujaël verwekte Methusaël; en Methusaël verwekte Lamech. Lamech nam voor zichzelf twee vrouwen; de naam van de ene was Ada, en de naam van de andere Zilla. Ada baarde Jabal; die werd de vader van wie tenten bewonen en vee houden. En de naam van zijn broer was Jubal. Deze werd de vader van allen die harp en fluit kunnen bespelen. Ook Zilla baarde: Tubal Kain, een smid, vader van alle koper- en ijzerbewerkeren; en de zuster van Tubal Kain was Naëma.' (Gen.4:17-22)

De Kainieten

1. Adam (vers1)
2. Kain
3. Henoeh
4. Hيراد
5. Mechujaël
6. Methusaël
7. Lamech

Kains nageslacht: autonomie & creativiteit

'En Kain had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Henoch. Kain was een stad aan het bouwen, en hij noemde de naam van die stad naar de naam van zijn zoon, Henoch. En bij Henoch werd Hiram geboren; en Hiram verwekte Mehujaël; en Mehujaël verwekte Methusaël; en Methusaël verwekte Lamech. Lamech nam voor zichzelf twee vrouwen; de naam van de ene was Ada, en de naam van de andere Zilla. Ada baarde Jabal; die werd de vader van wie tenten bewonen en vee houden. En de naam van zijn broer was Jubal. Deze werd de vader van allen die harp en fluit kunnen bespelen. Ook Zilla baarde: Tubal Kain, een smid, vader van alle koper- en ijzerbewerkers; en de zuster van Tubal Kain was Naëma.' (Gen.4:17-22)

- ❖ Kain gaat zijn eigen '**vrijstad**' bouwen tot 'bescherming' in een vijandige omgeving
- ❖ Een stad die niet de **naam van Jahweh God** draagt, **maar gewijd is aan zijn nageslacht**
- ❖ **Noodzaak** → zet de mens aan tot aanpassing aan omstandigheden en tot ontwikkeling
- ❖ **Kennis & technologie** op vlak van veeteelt, metallurgie, kunst & muziek, *brengen verlichting*
- ❖ Alle ontwikkelingen kunnen ten goede en tot zegen zijn, *afhankelijk van wie het in handen krijgt*
- ❖ **Tubal Kain** heeft voor zijn vader, de gewelddadige Lamech, geen '**ploegschaar**' gesmeed...
- ❖ Het **lied van de wraakneming** van Lamech is **een ode aan het bloeddruipende zwaard**

The image features a stone wall background. A horizontal band of cracked, reddish-brown earth runs across the center. The word "GENESIS" is written in large, yellow, serif capital letters across this band. The letters are slightly weathered and have a soft glow, making them stand out against the dark, cracked earth. The stone wall behind the band is composed of irregular, greyish-brown stones with visible mortar lines.

GENESIS